



United International Journal of Multidisciplinary Research (UIJMR)

An International Peer-Reviewed and Refereed Multidisciplinary Journal

ISSN: 3048-6726 www.ujmr.in Impact Factor: 6.934 (SJIF) Vol-3, Issue-1 ; Jan, Feb & Mar, 2026

తెలుగు కథాసాహిత్యంలో బాలల ప్రపంచం

కొత్తపల్లి పరుషురాం

పరిశోధక విద్యార్థి, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం, విశాఖపట్నం

Article Received:18-01-2026 Article Modified:20-02-2026

Article Accepted:24-02-2026 Article Published:26-02-2026

DOI:10.37854/UIJMR.2026.3.1.216

సారాంశం

తెలుగు కథాసాహిత్యంలో బాలల ప్రపంచం ఒక ప్రత్యేక అధ్యయన రంగం. బాలల మనస్తత్వం, వారి ఆలోచనలు, కల్పనలు, ఆటలు, విద్య, కుటుంబ సంబంధాలు మరియు సామాజిక అనుభవాలు కథల ద్వారా ప్రతిబింబించబడ్డాయి. తెలుగు కథాకారులు బాలల అమాయకత్వాన్ని మాత్రమే కాకుండా వారి భావోద్వేగాలు, ఆశలు, భయాలు మరియు సామాజిక సమస్యలను కూడా కథావస్తువులుగా స్వీకరించారు. ఈ పరిశోధన పత్రం తెలుగు కథాసాహిత్యంలో బాలల ప్రపంచ చిత్రణను విశ్లేషిస్తుంది.

కీలక పదాలు: బాలల సాహిత్యం, తెలుగు కథ, బాలల మనస్తత్వం, బాల్య ప్రపంచం, సామాజిక చైతన్యం.

1. పరిచయం

సాహిత్యం సమాజానికి అద్దం వంటిది. సమాజంలోని ప్రతి వర్గం జీవితం, ఆలోచనలు, సంస్కృతి, విలువలు మరియు అనుభవాలు సాహిత్యంలో ప్రతిబింబిస్తాయి. బాలలు కూడా సమాజంలో ఒక ముఖ్యమైన వర్గం. వారి అమాయకత్వం, కల్పనాశక్తి, భావోద్వేగాలు, అభిరుచులు మరియు అభివృద్ధి ప్రక్రియ సాహిత్యానికి విలువైన అంశాలుగా నిలుస్తాయి. బాలల జీవితానికి సంబంధించిన అనేక కోణాలు కథాసాహిత్యంలో విభిన్న రూపాల్లో వ్యక్తమయ్యాయి. ముఖ్యంగా తెలుగు కథాసాహిత్యం బాలల ప్రపంచాన్ని సున్నితంగా, సహజంగా చిత్రించిన గొప్ప సంప్రదాయాన్ని కలిగి ఉంది. తెలుగు కథల్లో బాలల మనస్తత్వం, కుటుంబ సంబంధాలు, విద్యా అనుభవాలు, స్నేహబంధాలు మరియు సామాజిక పరిస్థితులు ప్రతిఫలిస్తాయి. బాలల దృక్పథం నుంచి సమాజాన్ని అర్థం చేసుకునే అవకాశాన్ని ఈ కథలు పాఠకులకు కల్పిస్తాయి. అంతేకాకుండా బాలలలో నైతిక విలువలు, మానవతా భావాలు మరియు సృజనాత్మక ఆలోచనలను పెంపొందించడంలో కథాసాహిత్యం కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది. అందువల్ల తెలుగు కథాసాహిత్యంలో బాలల ప్రపంచాన్ని



United International Journal of Multidisciplinary Research (UIJMR)

An International Peer-Reviewed and Refereed Multidisciplinary Journal

ISSN: 3048-6726 www.ujmr.in Impact Factor: 6.934 (SJIF) Vol-3, Issue-1 ; Jan, Feb & Mar, 2026

అధ్యయనం చేయడం సాహిత్యపరంగానే కాకుండా సామాజిక, సాంస్కృతిక పరంగా కూడా ప్రాధాన్యతను సంతరించుకుంది.

2. తెలుగు బాలల కథాసాహిత్యం – ఆవిర్భావం

తెలుగులో బాలల కోసం ప్రత్యేకంగా కథలు రచించే సంప్రదాయం 19వ శతాబ్దం చివరి భాగంలో ప్రారంభమైంది. అంతకు ముందు పిల్లలకు జానపద కథలు, పురాణ గాథలు, పంచతంత్ర కథలు, హిలోపదేశ కథలు మరియు కాశీమజలీ కథల ద్వారా విజ్ఞానం, నీతి, సంస్కారాలు బోధించేవారు. ఈ కథలు పిల్లలలో నైతిక విలువలను పెంపొందించడంలో పాటు జీవితానికి అవసరమైన ప్రాథమిక జ్ఞానాన్ని అందించాయి.

పిల్లల సాహిత్యం గురించి ప్రముఖ బాలసాహితీవేత్తలు "బాలల మనస్సును ఆనందింపజేస్తూ, వారికి జీవిత విలువలను నేర్పించేది నిజమైన బాలసాహిత్యం" అని పేర్కొన్నారు. అలాగే "నేటి బాలలే రేపటి షారులు; వారి వ్యక్తిత్వ నిర్మాణంలో బాలసాహిత్యం కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది" అనే అభిప్రాయం కూడా విస్తృతంగా అంగీకరించబడింది.

20వ శతాబ్దంలో తెలుగు బాలల కథాసాహిత్యం మరింత అభివృద్ధి చెందింది. బాలల మనస్తత్వాన్ని, వారి కల్పనాశక్తిని, ఆసక్తులను కేంద్రంగా చేసుకొని అనేక రచయితలు కథలు రచించారు. బాలల వినోదంలో పాటు విజ్ఞానం, సామాజిక అవగాహన, దేశభక్తి, మానవీయ విలువలు మరియు పర్యావరణ చైతన్యాన్ని పెంపొందించే కథలు వెలువడ్డాయి.

"విద్య వినోదంలో కలిసినప్పుడే బాలల అభ్యాసం సంపూర్ణమవుతుంది" అనే భావనకు అనుగుణంగా రచయితలు కథలను రూపొందించారు. ఫలితంగా తెలుగు బాలల కథాసాహిత్యం కేవలం వినోద సాధనంగా కాకుండా, బాలల వ్యక్తిత్వ వికాసానికి, సృజనాత్మకతకు మరియు సామాజిక బాధ్యతాభావానికి దోహదపడే శక్తివంతమైన సాహిత్య ప్రక్రియగా అవతరించింది.

3. బాలల మనస్తత్వ చిత్రణ

తెలుగు కథాసాహిత్యంలో బాలల మనస్తత్వ చిత్రణకు విశిష్టమైన స్థానం ఉంది. బాలలు ప్రపంచాన్ని పెద్దల దృష్టికోణం కంటే భిన్నంగా, స్వచ్ఛమైన మనస్సుతో మరియు అపారమైన ఊహాశక్తితో చూస్తారు. వారి అమాయకత్వం, ప్రశ్నించే స్వభావం, ఆశ్చర్యాన్ని వ్యక్తపరిచే తీరు, కొత్త విషయాలను తెలుసుకోవాలనే జిజ్ఞాస కథల్లో సహజంగా ప్రతిబింబిస్తాయి. తెలుగు కథారచయితలు బాలల అంతర్మనస్సును అర్థం చేసుకొని వారి భావోద్వేగాలు, ఆశలు, భయాలు మరియు ఆనందాలను సున్నితంగా చిత్రించారు.



United International Journal of Multidisciplinary Research (UIJMR)

An International Peer-Reviewed and Refereed Multidisciplinary Journal

ISSN: 3048-6726 www.ujmr.in Impact Factor: 6.934 (SJIF) Vol-3, Issue-1 ; Jan, Feb & Mar, 2026

బాలల కథలలో ప్రధానంగా కనిపించే అంశాల్లో అమాయకత్వం ముఖ్యమైనది. పిల్లలు స్వార్థరహితంగా ఆలోచించడం, ప్రతి విషయాన్ని సరళంగా అర్థం చేసుకోవడం వంటి లక్షణాలు కథల్లో ఆకర్షణీయంగా కనిపిస్తాయి. స్నేహం మరో ప్రధాన అంశం. బాలల మధ్య ఏర్పడే స్నేహబంధాలు, పరస్పర సహకారం, ప్రేమాభిమానాలు కథలకు జీవం పోస్తాయి.

అలాగే ప్రకృతి ప్రేమ మరియు జంతువుల పట్ల మమకారం బాలల కథల్లో విస్తృతంగా కనిపిస్తాయి. పక్షులు, జంతువులు, చెట్లు, పూలలో పిల్లల అనుబంధాన్ని రచయితలు చక్కగా ఆవిష్కరించారు. ఈ కథలు పర్యావరణ పరిరక్షణ పట్ల బాలలలో అవగాహనను పెంపొందిస్తాయి.

కుటుంబ అనుబంధాలు కూడా బాలల ప్రపంచంలో కీలకమైన అంశం. తల్లిదండ్రులు, తాతలు-అమ్మమ్మలు, లోబుట్టువులలో పిల్లల సంబంధాలు కథలలో హృద్యంగా చిత్రించబడతాయి. కుటుంబం బాలల వ్యక్తిత్వ వికాసానికి పునాది అనే భావన ఈ కథల ద్వారా వ్యక్తమవుతుంది.

ఇక విద్యాపట్ల ఆసక్తి మరియు నైతిక విలువలు బాలల కథాసాహిత్యంలో ప్రధాన లక్ష్యాలుగా ఉంటాయి. నిజాయితీ, క్రమశిక్షణ, దయ, సహనం, సేవాభావం వంటి విలువలను కథల ద్వారా పిల్లలకు అందించేందుకు రచయితలు ప్రయత్నించారు. అందువల్ల తెలుగు బాలల కథాసాహిత్యం కేవలం వినోదాన్ని మాత్రమే కాకుండా బాలల మానసిక, నైతిక మరియు సామాజిక వికాసానికి దోహదపడే శక్తివంతమైన సాధనంగా నిలిచింది.

"బాలల మనస్సు తెల్లని కాగితం వంటిది; దానిపై వ్రాయబడిన విలువలే వారి భవిష్యత్తును నిర్మిస్తాయి." అనే అభిప్రాయం బాలల కథాసాహిత్య ప్రాధాన్యాన్ని స్పష్టంగా తెలియజేస్తుంది.

4. కుటుంబం మరియు బాలల ప్రపంచం

బాలల జీవితంలో కుటుంబం అత్యంత కీలకమైన పాత్ర పోషిస్తుంది. పిల్లల వ్యక్తిత్వ వికాసం, భావోద్వేగ పరిపక్వత, నైతిక విలువల రూపకల్పనలో కుటుంబ వాతావరణం ప్రధాన ప్రభావాన్ని చూపుతుంది. తెలుగు కథాసాహిత్యంలో కుటుంబం బాలల ప్రపంచానికి కేంద్రబిందువుగా చిత్రించబడింది. తల్లిదండ్రులు, తాతలు, అమ్మమ్మలు, లోబుట్టువులు మరియు ఇతర కుటుంబ సభ్యులలో బాలలకు ఉండే అనుబంధం అనేక కథలలో ప్రధానాంశంగా కనిపిస్తుంది.

తల్లిదండ్రుల ప్రేమ, ఆప్యాయత, మార్గదర్శకత్వం బాలల జీవితానికి బలమైన పునాదిగా నిలుస్తాయి. తెలుగు కథల్లో తల్లి మమత, తండ్రి బాధ్యత, కుటుంబ సభ్యుల సహకారం పిల్లల ఎదుగుదలపై చూపే ప్రభావాన్ని రచయితలు హృద్యంగా వర్ణించారు. కుటుంబ సభ్యుల మధ్య ఉండే ప్రేమాభిమానాలు, పరస్పర అవగాహన మరియు సహకారం బాలలలో సానుకూల వ్యక్తిత్వాన్ని పెంపొందిస్తాయని కథలు తెలియజేస్తాయి.



United International Journal of Multidisciplinary Research (UIJMR)

An International Peer-Reviewed and Refereed Multidisciplinary Journal

ISSN: 3048-6726 www.ujmr.in Impact Factor: 6.934 (SJIF) Vol-3, Issue-1 ; Jan, Feb & Mar, 2026

ప్రత్యేకించి తాతలు, అమ్మమ్మల పాత్ర బాలల కథాసాహిత్యంలో విశేష ప్రాధాన్యం పొందింది. వారు చెప్పే జానపద కథలు, నీతికథలు, పురాణ గాథలు పిల్లలలో ఊహాశక్తిని, సృజనాత్మకతను మరియు సాంస్కృతిక అవగాహనను పెంపొందిస్తాయి. ఈ కథల ద్వారా పిల్లలు తమ సంప్రదాయాలు, ఆచారాలు, విలువలు మరియు జీవిత పాఠాలను నేర్చుకుంటారు.

"అమ్మమ్మ చెప్పే కథలు బాలల ఊహలకు రెక్కలు తోడుగుతాయి" అనే ప్రసిద్ధ అభిప్రాయం ఈ కథల ప్రాముఖ్యతను తెలియజేస్తుంది. అలాగే "కుటుంబమే బాలుడి లోలి పాఠశాల" అనే సూక్తి బాలల జీవితంలో కుటుంబ స్థానం ఎంత గొప్పదో సూచిస్తుంది.

తెలుగు బాలల కథాసాహిత్యంలో కుటుంబ సంబంధాలను ఆధారంగా చేసుకొని అనేక కథలు, కథా సంకలనాలు రూపొందించబడ్డాయి. ఈ రచనలు పిల్లలలో కుటుంబ విలువలు, పెద్దల పట్ల గౌరవం, ప్రేమ, కృతజ్ఞత మరియు బాధ్యతాభావాన్ని పెంపొందించడంలో ముఖ్యమైన పాత్ర పోషించాయి. అందువల్ల కుటుంబం తెలుగు బాలల కథాసాహిత్యంలో ఒక ప్రధాన ఇతివృత్తంగా నిలిచి, బాలల ప్రపంచాన్ని సమగ్రంగా ప్రతిబింబించే సాధనంగా మారింది.

5. విద్య మరియు బాలల అనుభవాలు

పాఠశాల జీవితం బాలల ప్రపంచంలో అత్యంత ముఖ్యమైన భాగంగా ఉంటుంది. బాలలు తమ జీవితంలో ఎక్కువ సమయాన్ని పాఠశాలలో గడుపుతారు. అందువల్ల వారి అనుభవాలు, భావోద్వేగాలు, విజయాలు, అపజయాలు, ఆశలు మరియు సవాళ్లు తెలుగు కథాసాహిత్యంలో విస్తృతంగా ప్రతిబింబించబడ్డాయి. పాఠశాల అనేది కేవలం విద్యను అందించే స్థలం మాత్రమే కాకుండా, బాలల వ్యక్తిత్వ వికాసానికి, సామాజిక నైపుణ్యాల అభివృద్ధికి మరియు విలువల నిర్మాణానికి పునాదిగా నిలుస్తుంది.

తెలుగు బాలల కథలలో ఉపాధ్యాయులు, సహపాఠులు, తరగతి గది వాతావరణం, ఆటలు, పరీక్షలు మరియు విద్యాసంబంధిత అనుభవాలు సహజంగా చిత్రించబడ్డాయి. ఉపాధ్యాయుల మార్గదర్శకత్వం, స్నేహితులలో అనుబంధం, పోటీ భావన, కష్టపడి చదవడం ద్వారా సాధించిన విజయాలు వంటి అంశాలు కథలకు జీవం పోస్తాయి. అలాగే అపజయాలను ధైర్యంగా ఎదుర్కొని విజయాన్ని సాధించే బాలల పాత్రలు విద్యార్థులకు స్ఫూర్తినిస్తాయి.

తెలుగు కథాసాహిత్యంలో విద్య అనేది కేవలం పాఠశాల అభ్యాసానికి మాత్రమే పరిమితం కాలేదు. అది వ్యక్తిత్వ వికాసానికి, ఆలోచనా శక్తి పెంపొందించడానికి మరియు సమాజంలో బాధ్యతాయుతమైన ఫారులుగా ఎదగడానికి ఒక సాధనంగా చిత్రించబడింది. కథల ద్వారా బాలలకు క్రమశిక్షణ, సమయపాలన, కృషి, పట్టుదల, సహనం మరియు నైతిక విలువల ప్రాముఖ్యతను తెలియజేస్తారు.



United International Journal of Multidisciplinary Research (UIJMR)

An International Peer-Reviewed and Refereed Multidisciplinary Journal

ISSN: 3048-6726 www.ujmr.in Impact Factor: 6.934 (SJIF) Vol-3, Issue-1 ; Jan, Feb & Mar, 2026

“విద్య మనిషిని సంపూర్ణ వ్యక్తిగా తీర్చిదిద్దే శక్తి” అనే భావన అనేక బాలల కథలలో ప్రతిఫలిస్తుంది. అలాగే “విజయం కృషికి ప్రతిఫలం, అపజయం అనుభవానికి పాఠం” అనే సందేశాన్ని కూడా కథలు బాలలకు అందిస్తాయి.

పాఠశాల జీవితానికి సంబంధించిన కథలు బాలలలో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంపొందించడంలో పాటు, విద్య పట్ల ఆసక్తిని రేకెత్తిస్తాయి. అందువల్ల తెలుగు బాలల కథాసాహిత్యం విద్యను జీవిత నిర్మాణానికి, వ్యక్తిత్వ వికాసానికి మరియు సామాజిక బాధ్యతాభావానికి మార్గదర్శకంగా చిత్రిస్తూ బాలల అభివృద్ధికి విశేషంగా దోహదపడుతోంది.

6. సామాజిక సమస్యలు మరియు బాలలు

ఆధునిక తెలుగు కథాసాహిత్యంలో బాలల ప్రపంచాన్ని కేవలం వినోదం లేదా ఊహాజనిత అంశాలకే పరిమితం చేయకుండా, వారి జీవితాలను ప్రభావితం చేసే సామాజిక సమస్యలను కూడా రచయితలు ప్రధానంగా చిత్రించారు. బాల కార్మికత్వం, పేదరికం, విద్యా అసమానతలు, అనాథ బాలల సమస్యలు, వీధి బాలల జీవనం, బాల్య వివాహాలు మరియు సామాజిక వివక్ష వంటి అంశాలు అనేక కథలలో ప్రతిఫలించాయి. ఈ కథలు బాలల వాస్తవ జీవిత పరిస్థితులను పాఠకుల ముందుకు తీసుకువచ్చాయి.

ప్రత్యేకించి బాల కార్మికత్వానికి సంబంధించిన కథలు బాల్యం కోల్పోయి పనుల్లో నిమగ్నమవుతున్న పిల్లల దయనీయ పరిస్థితులను హృదయస్పర్శగా చిత్రించాయి. చదువుకోవాలనిన వయస్సులో జీవనోపాధి కోసం శ్రమించే బాలల బాధలను ఈ కథలు స్పష్టంగా తెలియజేస్తాయి. అలాగే పేదరికం కారణంగా విద్యకు దూరమవుతున్న పిల్లల పరిస్థితిని కూడా రచయితలు వాస్తవికంగా ఆవిష్కరించారు.

విద్యా అసమానతలు మరో ముఖ్యమైన అంశంగా కనిపిస్తాయి. గ్రామీణ మరియు పట్టణ ప్రాంతాల మధ్య విద్యా అవకాశాల్లో ఉన్న తేడాలు, ఆర్థిక పరిస్థితుల వల్ల ఏర్పడే అవరోధాలు, సామాజిక వెనుకబాటుతనం వంటి సమస్యలను కథలు చర్చించాయి. ఈ కథల ద్వారా ప్రతి బాలుడికి విద్య హక్కు అనే సందేశం బలంగా వ్యక్తమవుతుంది.

అనాథ బాలల జీవితాలు, ప్రేమాభిమానాలకు దూరమైన వారి మనోవేదన, సమాజంలో ఎదురయ్యే సవాళ్లు కూడా కథాసాహిత్యంలో ప్రధానాంశాలుగా మారాయి. ఈ కథలు పాఠకులలో మానవతా దృక్పథాన్ని పెంపొందించడంలో పాటు బాలల పట్ల బాధ్యతాభావాన్ని కలిగిస్తాయి.

“ప్రతి బాలుడికి బాల్యం హక్కు; శ్రమ కాదు” అనే సందేశం అనేక ఆధునిక కథలలో ప్రతిధ్వనిస్తుంది. అలాగే “బాలల సంక్షేమమే సమాజ అభివృద్ధికి పునాది” అనే భావన కూడా ఈ కథల ద్వారా వ్యక్తమవుతుంది.

ఈ విధంగా తెలుగు కథాసాహిత్యం బాలల జీవితాలను వాస్తవికంగా చిత్రిస్తూ సమాజంలో చైతన్యాన్ని కలిగించింది. బాలల హక్కులు, విద్య, రక్షణ మరియు సంక్షేమం వంటి అంశాలపై పాఠకులను ఆలోచింపజేసి సామాజిక బాధ్యతను



United International Journal of Multidisciplinary Research (UIJMR)

An International Peer-Reviewed and Refereed Multidisciplinary Journal

ISSN: 3048-6726 www.ujmr.in Impact Factor: 6.934 (SJIF) Vol-3, Issue-1 ; Jan, Feb & Mar, 2026

గుర్తు చేసింది. అందువల్ల ఈ కథలు కేవలం సాహిత్య రచనలుగానే కాకుండా సామాజిక మార్పుకు దోహదపడే శక్తివంతమైన సాధనాలుగా నిలిచాయి.

7. జానపద కథలు మరియు బాలల ప్రపంచం

తెలుగు జానపద కథలు బాలల సాహిత్యానికి పునాది వంటివి. శతాబ్దాలుగా మౌఖిక సంప్రదాయం ద్వారా తరతరాలకు సంక్రమించిన ఈ కథలు బాలల వినోదానికి మాత్రమే కాకుండా వారి వ్యక్తిత్వ వికాసానికి, నైతిక విలువల పెంపొందనకు మరియు సామాజిక అవగాహనకు కూడా దోహదపడ్డాయి. తెలుగు బాలల కథాసాహిత్య అభివృద్ధిలో జానపద కథలు విశిష్టమైన స్థానాన్ని సంపాదించాయి. పంచతంత్ర కథలు, బేతాళ కథలు, కాశీమజలీ కథలు, జానపద గాథలు పిల్లలలో ధైర్యం, తెలివితేటలు, న్యాయబుద్ధి మరియు మానవీయ విలువలను పెంపొందించాయి.

పంచతంత్ర కథలు ముఖ్యంగా జంతువుల పాత్రల ద్వారా జీవిత సత్యాలను, నీతి బోధలను సులభంగా పిల్లలకు అందించాయి. ఈ కథలలోని సింహం, నక్క, కుందేలు, కాకి వంటి పాత్రలు పిల్లలలో ఆసక్తిని కలిగిస్తూ జీవిత పాఠాలను నేర్పిస్తాయి. అలాగే బేతాళ కథలు సమస్య పరిష్కార నైపుణ్యాన్ని, తార్కిక ఆలోచనను పెంపొందించగా, కాశీమజలీ కథలు సాహసం, చాతుర్యం మరియు వినోదాన్ని సమన్వయం చేశాయి.

జానపద కథలలో జంతువులు, పక్షులు, రాజులు, రాణులు, రాక్షసులు, మాంత్రికులు మరియు దేవతలు వంటి పాత్రలు ఎన్నోరంగా కనిపిస్తాయి. ఈ పాత్రల ద్వారా బాలల ఊహాశక్తిని విస్తరించడంలో పాటు సృజనాత్మక ఆలోచనలకు ప్రేరణ కల్పించబడుతుంది. అద్భుత సంఘటనలు, సాహస యాత్రలు, విజయ-పరాజయాల కథనాలు పిల్లలలో ఆసక్తిని రేకెత్తిస్తాయి.

"జానపద కథలు ఒక జాతి సంస్కృతికి అద్దం" అనే అభిప్రాయం వాటి ప్రాముఖ్యతను తెలియజేస్తుంది. అలాగే "కథల ద్వారా చెప్పిన నీతి జీవితాంతం గుర్తుండిపోతుంది" అనే భావన జానపద కథల విద్యాపరమైన విలువను సూచిస్తుంది.

జానపద కథలు పిల్లలకు వినోదాన్ని అందించడమే కాకుండా సమాజంలోని విలువలు, సంప్రదాయాలు, ఆచారాలు మరియు సంస్కృతిని పరిచయం చేస్తాయి. ఈ కథల ద్వారా బాలలలో నైతికత, కర్తవ్యబోధ, ధైర్యం, సహనం మరియు సామాజిక బాధ్యత వంటి లక్షణాలు అభివృద్ధి చెందుతాయి. అందువల్ల తెలుగు జానపద కథలు బాలల ప్రపంచాన్ని సమృద్ధిగా తీర్చిదిద్దడంలో, వారి మానసిక మరియు సాంస్కృతిక వికాసానికి దోహదపడడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాయి.

7. జానపద కథలు మరియు బాలల ప్రపంచం

తెలుగు జానపద కథలు బాలల సాహిత్యానికి పునాది వంటివి. శతాబ్దాలుగా మౌఖిక సంప్రదాయం ద్వారా తరతరాలకు సంక్రమించిన ఈ కథలు బాలల వినోదానికి మాత్రమే కాకుండా వారి వ్యక్తిత్వ వికాసానికి, నైతిక విలువల



United International Journal of Multidisciplinary Research (UIJMR)

An International Peer-Reviewed and Refereed Multidisciplinary Journal

ISSN: 3048-6726 www.ujmr.in Impact Factor: 6.934 (SJIF) Vol-3, Issue-1 ; Jan, Feb & Mar, 2026

పెంపొందనకు మరియు సామాజిక అవగాహనకు కూడా దోహదపడ్డాయి. తెలుగు బాలల కథాసాహిత్య అభివృద్ధిలో జానపద కథలు విశిష్టమైన స్థానాన్ని సంపాదించాయి. పంచతంత్ర కథలు, బేతాళ కథలు, కాశీమజిలీ కథలు, జానపద గాథలు పిల్లలలో ధైర్యం, తెలివితేటలు, న్యాయబుద్ధి మరియు మానవీయ విలువలను పెంపొందించాయి.

పంచతంత్ర కథలు ముఖ్యంగా జంతువుల పాత్రల ద్వారా జీవిత సత్యాలను, నీతి బోధలను సులభంగా పిల్లలకు అందించాయి. ఈ కథలలోని సింహం, నక్క, కుందేలు, కాకి వంటి పాత్రలు పిల్లలలో ఆసక్తిని కలిగిస్తూ జీవిత పాఠాలను నేర్పిస్తాయి. అలాగే బేతాళ కథలు సమస్య పరిష్కార నైపుణ్యాన్ని, తార్కిక ఆలోచనను పెంపొందించగా, కాశీమజిలీ కథలు సాహసం, చాతుర్యం మరియు వినోదాన్ని సమన్వయం చేశాయి.

జానపద కథలలో జంతువులు, పక్షులు, రాజులు, రాణులు, రాక్షసులు, మాంత్రికులు మరియు దేవతలు వంటి పాత్రలు విస్తృతంగా కనిపిస్తాయి. ఈ పాత్రల ద్వారా బాలల ఊహాశక్తిని విస్తరించడంలో పాటు సృజనాత్మక ఆలోచనలకు ప్రేరణ కల్పించబడుతుంది. అద్భుత సంఘటనలు, సాహస యాత్రలు, విజయ-పరాజయాల కథనాలు పిల్లలలో ఆసక్తిని రేకెత్తిస్తాయి.

"జానపద కథలు ఒక జాతి సంస్కృతికి అద్దం" అనే అభిప్రాయం వాటి ప్రాముఖ్యతను తెలియజేస్తుంది. అలాగే "కథల ద్వారా చెప్పిన నీతి జీవితాంతం గుర్తుండిపోతుంది" అనే భావన జానపద కథల విద్యాపరమైన విలువను సూచిస్తుంది. జానపద కథలు పిల్లలకు వినోదాన్ని అందించడమే కాకుండా సమాజంలోని విలువలు, సంప్రదాయాలు, ఆచారాలు మరియు సంస్కృతిని పరిచయం చేస్తాయి. ఈ కథల ద్వారా బాలలలో నైతికత, కర్తవ్యబోధ, ధైర్యం, సహనం మరియు సామాజిక బాధ్యత వంటి లక్షణాలు అభివృద్ధి చెందుతాయి. అందువల్ల తెలుగు జానపద కథలు బాలల ప్రపంచాన్ని సమృద్ధిగా తీర్చిదిద్దడంలో, వారి మానసిక మరియు సాంస్కృతిక వికాసానికి దోహదపడడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాయి.

8. ఆధునిక తెలుగు కథల్లో బాలల ప్రపంచం

ఆధునిక తెలుగు కథాసాహిత్యంలో బాలల ప్రపంచం కొత్త కోణాలలో చిత్రించబడుతోంది. సంప్రదాయ కథలలో బాలల అమాయకత్వం, వినోదం, నీతిబోధ ప్రధాన అంశాలుగా ఉండగా, ఆధునిక కథాకారులు బాలల మానసిక ప్రపంచాన్ని మరింత లోతుగా విశ్లేషించే ప్రయత్నం చేశారు. మారుతున్న సామాజిక పరిస్థితులు, కుటుంబ నిర్మాణాల్లో వచ్చిన మార్పులు, విద్యా వ్యవస్థలోని ఒత్తిడులు మరియు సాంకేతిక విప్లవం బాలల జీవితాలపై చూపుతున్న ప్రభావాన్ని ఆధునిక కథలు ప్రతిబింబిస్తున్నాయి.

నేటి కథలలో బాలల భావోద్వేగాలు, ఒంటరితనం, ఆత్మవిశ్వాస లోపం, పోటీ ప్రపంచంలో ఎదురయ్యే ఒత్తిళ్లు, తల్లిదండ్రుల అంచనాలు వంటి అంశాలు ప్రధానంగా కనిపిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా పట్టణ జీవితంలో పెరుగుతున్న



United International Journal of Multidisciplinary Research (UIJMR)

An International Peer-Reviewed and Refereed Multidisciplinary Journal

ISSN: 3048-6726 www.ujmr.in Impact Factor: 6.934 (SJIF) Vol-3, Issue-1 ; Jan, Feb & Mar, 2026

పిల్లల అనుభవాలు, ఉమ్మడి కుటుంబ వ్యవస్థ తగ్గిపోవడం వల్ల ఏర్పడుతున్న భావోద్వేగ సమస్యలు కథలలో వాస్తవికంగా చిత్రించబడుతున్నాయి. ఈ కథలు బాలల అంతర్మనస్సును అర్థం చేసుకునే ప్రయత్నంగా నిలుస్తాయి. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కూడా ఆధునిక బాలల జీవితంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది. మొబైల్ ఫోన్లు, ఇంటర్నెట్, సామాజిక మాధ్యమాలు మరియు డిజిటల్ పరికరాల ప్రభావం బాలల ఆలోచనా విధానాన్ని మార్చుతున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో సాంకేతికత వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలు, దుష్ప్రభావాలు రెండింటినీ ఆధునిక కథలు చర్చిస్తున్నాయి. సాంకేతికతను సద్వినియోగం చేసుకోవాలనే సందేశాన్ని రచయితలు కథల ద్వారా అందిస్తున్నారు.

అలాగే పర్యావరణ పరిరక్షణ, బాలల హక్కులు, లింగ సమానత్వం, సామాజిక బాధ్యత, మానవతా విలువలు వంటి సమకాలీన అంశాలు కూడా ఆధునిక బాలల కథల్లో చోటు చేసుకున్నాయి. ఈ కథలు బాలలను కేవలం పాఠకులుగానే కాకుండా చైతన్యవంతమైన పౌరులుగా తీర్చిదిద్దే లక్ష్యంతో రచించబడుతున్నాయి.

"నేటి బాలుడు రేపటి సమాజ నిర్మాత" అనే భావన ఆధునిక బాలల కథాసాహిత్యానికి మార్గదర్శక సూత్రంగా నిలుస్తుంది. అలాగే "బాలల మనస్సును అర్థం చేసుకోవడమే ఉత్తమ విద్యకు తొలి మెట్టు" అనే సందేశం కూడా ఈ కథలలో అంతర్లీనంగా కనిపిస్తుంది.

ఈ విధంగా ఆధునిక తెలుగు కథలు బాలల జీవితాన్ని సమగ్రంగా ప్రతిబింబిస్తూ వారి భావోద్వేగ, మానసిక, సామాజిక మరియు నైతిక వికాసానికి దోహదపడుతున్నాయి. అందువల్ల ప్రస్తుత కాలంలో బాలల కథలు కేవలం వినోద సాధనాలుగా కాకుండా, వ్యక్తిత్వ వికాసానికి మార్గదర్శకంగా మరియు సమాజ అవగాహనకు సాధనాలుగా నిలుస్తున్నాయి.

గ్రంథ సూచిక

అప్పారావు, గురజాడ. గురజాడ కథలు. విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, 2018.

చలం. చలం కథలు. అరుణ పబ్లిషింగ్ హౌస్, 2016.

బుచ్చిబాబు. బుచ్చిబాబు కథలు. నవోదయ పబ్లిషర్స్, 2017.

కుటుంబరావు, కొడవటిగంటి. కొడవటిగంటి కుటుంబరావు కథలు. విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, 2015.

నాగభూషణశర్మ, మొదలి. తెలుగు బాలసాహిత్యం - ఒక పరిశీలన. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ప్రచురణలు, 2010.

నారాయణరెడ్డి, సి. సాహిత్యం - సమాజం. విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, 2014.

పంచతంత్రం. Translated by వేదం వెంకటరాయశాస్త్రి, విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, 2014.

బాలల అకాడమీ. తెలుగు బాలల కథల సంకలనం. బాలల అకాడమీ ప్రచురణలు, 2018.

బోతాళ పంచవంశతి కథలు. తెలుగు అనువాదం, తెలుగు అకాడమీ, 2011.

కాశీమజిలీ కథలు. సంపాదకులు: వివిధ రచయితలు, నవోదయ బుక్ హౌస్, 2013.



United International Journal of Multidisciplinary Research (UIJMR)

An International Peer-Reviewed and Refereed Multidisciplinary Journal

ISSN: 3048-6726 www.ujmr.in Impact Factor: 6.934 (SJIF) Vol-3, Issue-1 ; Jan, Feb & Mar, 2026

లక్ష్మీకాంతం, పింగళి. ఆంధ్ర సాహిత్య చరిత్ర. విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, 2016.

రామారావు, వెలగా. తెలుగు బాలసాహిత్య వికాసం. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ప్రచురణలు, 2005.

సుబ్బారావు, పోరంకి. తెలుగు కథా సాహిత్యం - పరిశీలన. విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, 2012.

సుదర్శనం, ఆర్.ఎస్. తెలుగు కథ - పరిణామం మరియు స్వరూపం. తెలుగు అకాడమీ, 2009.

వెంకటేశ్వరరావు, నండురి. బాలసాహిత్యం: స్వరూప స్వభావాలు. తెలుగు అకాడమీ, 2008.
